

Âm Độ và Thoáng Gió

Âm độ là số lượng hơi nước ở trong không khí tính theo phần trăm trong một thước khối. Khi mưa nhiều hay khi có sương mù là lúc ẩm độ lên cao. Khi ẩm độ lên cao ta cảm thấy nóng nực hơn. Thông thường vào ban đêm ẩm độ sẽ lên cao hơn ban ngày.

Âm độ thực là tối cần cho việc nuôi trồng hoa lan. Đối với cây cỏ và nhất là loài lan lại càng cần nhiều ẩm độ cho hoa và lá khỏi bị mất nước nếu không khí quá khô ráo. Những quốc gia thuộc miền nhiệt đới như Việt Nam, Thái lan, Lào, Nam Mỹ châu v.v... mưa nhiều lại có rừng cây rậm rạp cho nên nơi đây ẩm độ lúc nào cũng cao, khác hẳn với những vùng sa mạc khô cằn.

Phần lớn các loài lan ưa thích ẩm độ từ 50-80%, với ẩm độ như vậy lan sẽ mọc mạnh, ra hoa nhiều. Vào mùa hè khí hậu nóng nực và khô cho nên ẩm độ ban ngày xuống thấp hơn là ban đêm.

Âm độ thấp sẽ làm cho chồi hoa bị kẹt trong vỏ bao làm cho nụ hoa bị vặn vẹo và biến dạng. Nếu xuống quá thấp sẽ làm cho nụ hoa bị khô nước và thui chột, mầm non sẽ bị queo quắt và lá non bị chun xếp lại. Trường hợp này thường xảy ra cho những loài Miltonia và Oncidium. Nếu tình trạng này kéo dài, thân cây như Dendrobium, Cattleya v.v... bị teo tóp lại, lá bị nhăn nheo và rụng dần dần rồi chết nếu ẩm độ không gia tăng.

Nên nhớ rằng ẩm độ trong nhà rất thấp chỉ vào khoảng 10-20%, nếu mùa đông, cửa kính đóng kín lại dùng lò sưởi mà nhà lại trải thảm, có màn gió hay vào mùa hè lại mở máy lạnh ẩm độ có khi chỉ còn 5-10%. Với ẩm độ như vậy lan sẽ không sống được, cũng vì vậy khi mang lan ở bên ngoài vào trong nhà, lan dễ bị thui nụ vì ẩm độ thay đổi đột ngột và quá chênh lệch.

Trong trường hợp này ta nên gia tăng độ ẩm bằng cách:

- Dùng những khay nước trong bỏ đá sỏi rồi để chậu lan lên trên. Nên nhớ không bao giờ để đáy chậu ngâm trong nước, như vậy rễ lan sẽ bị thối.
- Dùng những khay có bán sẵn trên thị trường hoặc dùng phen nhựa hay gỗ rồi để chậu lan lên trên.
- Phun sương với bình nước, tránh phun vào hoa và lá non.
- Để nhiều cây gần nhau cũng làm cho tăng hơi ẩm.
- Tưới nước xuống nền đất.
- Dùng những dụng cụ làm tăng thêm hơi ẩm.

Nên nhớ rằng không thể tăng hơi ẩm bằng cách tưới quá thường xuyên, nếu rễ lan luôn luôn ướt sũng sẽ bị hư thối.

Thoáng gió cũng là điều quan trọng không kém. Ngoài trời không khí luôn luôn chuyển động mang không khí mới trong lành cho cây và làm giảm nhiệt độ. Nhưng nếu để cây ở trong góc kẹt không thoáng gió mà ẩm độ lại cao làm cho không khí tù túng, ngột ngạt cây dễ bị bệnh.

Do đó cần để cây ở nơi thoáng gió và không nên để quá gần nhau. Nếu trồng lan ở trong nhà nên có một chiếc quạt nhỏ, loại xoay chuyển được, không nên dùng thứ quạt chỉ thổi thẳng ra phía trước. Ngược lại nếu gió quá mạnh mà ẩm độ lại quá thấp, cây sẽ bị khô cần và làm cho đầu lá bị cháy đen giống như hiện tượng của việc bón quá nhiều phân.

2-2009
Mặc Lan

